
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2016:3

App om Luthers lilla katekes

Sammanfattning

Detta betänkande behandlar motion 2016:80 som föreslår att en app om Luthers lilla katekes tas fram. Utskottet delar motionärernas tankar kring att använda modern teknik för att gestalta kyrkans tro, liv och lära men anser att formuleringen i motionens första punkt inte är tillräckligt konkret för att ges som uppdrag till kyrkostyrelsen. Utskottet föreslår därför avslag på motionens första punkt.

Vad gäller en speciell app inför reformationsåret med Luthers lilla katekes är utskottet medvetet om att det är sent att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att ta fram en sådan app redan till 2017 men anser ändå att det är viktigt att utveckla nya sätt att nå yngre målgrupper även om den inte blir klar förrän senare. Utskottet föreslår därför avslag på motionens andra punkt men föreslår att kyrkostyrelsen med anledning av samma punkt får i uppdrag att ta fram en app på svenska med Martin Luthers lilla katekes.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:80, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:80, punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2016:80, punkt 2, uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram en app på svenska med Martin Luthers lilla katekes.

Motionens förslag

Motion 2016:80 av Jerker Schmidt m.fl., Jubilera 2017 med en app om Luthers lilla katekes

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utveckla och skapa applikationsprogram (appar) för att gestalta kyrkans tro, liv och lära.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att till reformationsåret 2017 ta fram en app på svenska med Martin Luthers lilla katekes.

Bakgrund

Svenska kyrkan och reformationsåret

Reformationsåret 2017 handlar om att reformationen startade för 500 år sedan, och fortfarande pågår. Den 31 oktober 1517 spikade Martin Luther enligt traditionen upp sina 95 teser i Wittenberg. Hans insikter om nåden som grund har påverkat alltifrån kyrkan till bildning, ekonomi och kultur.

Reformationsårets fokus är kopplingen mellan dåtid, nutid och framtid – både ekumeniskt och globalt. För kyrkan handlar det om att bevara sitt centrum i evangeliet om Jesus Kristus och sin öppenhet för världens skull.

Svenska kyrkan uppmärksammar reformationsåret genom en rad aktiviteter i församlingarna och på stifts- och nationell nivå. Arrangemangen samlas i ett gemensamt kalendarium som är tillgängligt på Svenska kyrkans hemsida.

Redan 31 oktober 2016 startar reformationsåret. Då kommer ledarna för Romersk-katolska kyrkan och Lutherska världsförbundet till Lund för att tillsammans uppmärksamma 500-årsminnet. Under 2017 uppmärksammas reformationen bland annat på Teologifestivalen i Uppsala, Världens fest i Västerås och Se människan-scenen under bokmässan i Göteborg. Reformationsåret avslutas med Reformationsveckan i Uppsala runt den 31 oktober 2017.

Den nationella nivåns roll i och under reformationsåret är dels att hålla samman kommunikationen kring de fyra ovanstående arrangemangen och vara en möjliggörare för stift och församlingar, dels synliggöra reformationen externt: ge kunskap och inspirera till samtal om vad reformationen har betytt och även fortsättningsvis betyder för samhället, visa på kyrkans uppdrag för världen idag och diskutera bilden av Luther.

I inspirationsmaterialet för reformationsåret 2017 kommer det finnas material som gör det möjligt för församlingar och stift att kompetensutveckla sig själva och att ordna träffar, samtal och andra aktiviteter som har med Luther och reformationen att göra.

Andra stora och viktiga grupper att nå är media, kulturvärlden, skolpersonal och andra samhällsintresserade. Projektet vill väcka deras nyfikenhet på reformationsåret och bidra till att bredda bilden av det. Det handlar inte bara om den historiska Luther, utan också om hur vi kan forma och påverka både samhället och kyrkan och om hur vi själva kan förvandlas genom tron.

Inspirationsmaterial för stift och församlingar

Stift och församlingar erbjuds inspirationsmaterial för vuxna och ungdomar. Inspirationsmaterialet ska dels vara en resurs för församlingarna inför 2017, dels underlätta externa aktiviteter under själva reformationsåret.

I januari 2016 lanserades de första delarna i inspirationsmaterialet som finns tillgängliga på Svenska kyrkans intranät och som även nås via www.svenskakyrkan.se. Martin Luthers Lilla katekes omnämns på flera ställen, och kan laddas ner som pdf-fil, som ett viktigt verktyg att använda sig av. Flera material som följer de metoder som finns i den lilla katekesen har också tagits fram, bland annat en kortlek för lutherska bordssamtal som gjorts i samverkan mellan Svenska Kyrkans Unga och kyrkokansliet.

Materialet ”500 år av reformation” och minikampanj i sociala medier

I månadskiftet augusti/september 2016 lanserades materialet ”500 år av reformation”. Det är fjorton korta artiklar som publiceras i pdf-form på Svenska kyrkans hemsida och som berör olika ingångar till och perspektiv på reformationen. Sex skribenter har skrivit artiklarna, och de är illustrerade av prästen och konstnären Kent Wisti. Artiklarna avslutas med samtalsfrågor. Tanken är att artiklarna väcker nyfikenhet, berättar om Svenska kyrkans tolkningar av tron, reformationen, försoning och Luther. Artiklarna har en öppen, ekumenisk hållning och vill uppmana till process och/eller handling i världen och i kyrkan. Detta är en webbaserad produktion där artiklarna finns lättillgängliga för alla, såväl inomkyrkliga som andra målgrupper.

Innehållet i artiklarna kommer att ligga till grund för en satsning i Svenska kyrkans kanaler i sociala medier. Denna ska pågå under hela reformationsåret.

Ett Luther-quiz och ett antal korta filmer om reformationen då och nu kommer att produceras, med animerade inslag. De ska vara lätta att sprida i sociala medier och lätta att använda av den som vill veta mer om både Luther och hur reformationen har påverkat samhället.

Svenska kyrkans appar nu och framåt

Ofta menas med app (förkortning för applikationsprogram) i vardagligt tal ett litet tillämpningsprogram som användaren enkelt kan ladda ned och installera själv. Exempelvis är en mobilapplikation (mobil app) ett tillämpningsprogram som kan installeras på den nya generation mobiltelefoner som brukar kallas smarttelefoner, eller på surfplattor, det vill säga mobila enheter som har kompletta mobiloperativsystem såsom Android, iOS, Symbian och Windows Phone.

Svenska kyrkan på nationell nivå har tagit fram appen *Kyrkguiden*. Den guidar till Svenska kyrkans kyrkor och andra platser samt berättar om den verksamhet som sker på dessa. Den guidar till kyrkor utifrån karta och sökfunktion. Berättar om verksamheten i och fakta om kyrkorna och platserna.

När *Kyrkguiden* uppdaterades 2015 till nuvarande utformning plockades bibelorden som fanns med i den första versionen bort. Bibelorden tog upp ca 25 procent av gränssnittet, men användes bara av ca 1 procent av användarna. Planerna är att utveckla en egen app med bibelord, kyrkoår och dagens bön. Detta var planerat till att starta 2016 men har flyttats fram då utvecklandet av nya webben har högre prioritet.

Den nya webben som lanserades våren 2016 är responsiv, det vill säga att den anpassar sig efter skärmstorleken. Besökaren får del av informationen oavsett om de surfar in från mobil, iPad, dator osv. Webbplatsen är plattformsoberoende.

Appar för mobil är plattformsoberoende vilket kräver olika utveckling, en för Android och en för Apple. Därmed blir det dubbla produkter att förvalta. Ett mer kostnadseffektivt sätt är att med den nya webben som bas utveckla innehåll och tillgängliggöra det genom så kallade falska appar bland användarens övriga appar. De fungerar som en genväg till de sidor på webben besökaren vill använda men kan utvecklas inom befintliga system.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:80.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2016:80 punkt 2 uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram en app på svenska med Martin Luthers lilla katekes.

Utskottet håller med motionärerna att det är en bra idé att använda modern teknik för att gestalta kyrkans tro, liv och lära men anser att formuleringen i motionens första punkt är mer formulerad som en inriktning än som ett konkret uppdrag till kyrkostyrelsen. Vidare konstaterar utskottet att det redan idag finns tankar kring att utveckla en app med bibelord, kyrkoåret och dagens bön som ligger i linje med den inriktning motionärerna vill. Utskottet föreslår därför avslag på motionens första punkt.

Vad gäller en speciell app inför reformationsåret med Luthers lilla katekes konstaterar utskottet att det är sent att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att ta fram en sådan app redan till nästa år men anser ändå att det är viktigt att skyndsamt utveckla

nya sätt att nå yngre målgrupper även om den inte blir klar förrän senare. Bildningen kring reformationen och dess betydelse har en fortsättning även efter reformationsåret. Utskottet föreslår därför att även den andra punkten i motionen avslås men att kyrkomötet med anledning av den uppdrar till kyrkostyrelsen att ta fram en app på svenska med Martin Luthers lilla katekes. Utskottet diskuterade även svårigheten att använda den senaste officiella översättningen av Martin Luthers lilla katekes från 1878 och menar att en senare översättning bör användas i arbetet, exempelvis den översättning som 2011 togs fram av Carl Axel Aurelius och Margareta Brandby-Cöster och finns på Svenska kyrkans hemsida.

Uppsala den 29 september 2016

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Marie Nielsén, ordförande

Mattias Nihlgård, sekreterare

Beslutande: Marie Nielsén, ordförande, Sofia Rosenquist, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Micke G Hästö, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Monica Lindell Rylén, Camilla Persson, Lissandra Rickemark, Ulla Nordlien, Patrik Linde, Katarina Glas, Kjell Petersson, Elisabeth Kullenberg, Ulla Littgren, Stig Eriksson, Anders Ahl, Ylva Wahlström och Karin Janfalk.

Biskoparna Fredrik Modéus och Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.